

Riigikogu õiguskomisjoni istungi protokoll nr 35

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 11. veebruar 2020

Algus 14.00, lõpp 15.15

Juhataja: Jaanus Karilaid (esimees)

Protokollija: Gretchen-Annette Mägi (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Valdo Randpere (Kaja Kallase asendusliige), Urve Tiidus

Komisjoni ametnikud: Raini Laide (nõunik-sekretariaadijuhataja), Linnar Liivamägi (nõunik)

Puudus: Heljo Pikhof

Kutsutud: kollektiivse pöördumise allakirjutanute esindaja Hando Tõnumaa, Justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakonna avaliku õiguse talituse juhataja Aaro Mõttus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi lennundus- ja merendusosakonna merendustalituse juhataja Katrin Andre, Välisministeeriumi juriidilise osakonna peadirektor Kerli Veski, Riigikogu liige Anneli Ott, Riigikogu avalike suhete osakonna kommunikatsioonijuht Epp-Mare Kukemelk

Päevakord:

1. Kollektiivne pöördumine „Tõstame parvlaev Estonia vraki üles“

1. Kollektiivne pöördumine „Tõstame parvlaev Estonia vraki üles“

Jaanus Karilaid sõnas, et õiguskomisjoni istungil on arutamisel kollektiivne pöördumine „Tõstame parvlaev Estonia vraki üles“. Eesti Vabariik on 1995. aastal sõlminud Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigiga parvavev Estoniat puudutava rahvusvahelise haurahu kokkuleppe.

Hando Tõnumaa lausus, et kollektiivne pöördumine tehti põhjusel, et on palju inimesi, kelle hinnangul on väga palju vastamata küsimusi seoses parvlaev Estonia hukuga.

Kerli Veski tõi välja, et 1995. aastast on kehtiv rahvusvaheline haurahu kokkuleppe ja sellega on liitunud lisaks Soome Vabariigile ja Rootsi Kuningriigile ka Venemaa Föderatsioon, Läti Vabariik, Leedu Vabariik, Taani Kuningriik, Poola Vabariik ja Suurbritannia. Leping on lakooniline ja kokku lepatakse selles, et parvlaev Estoniat merepõhjast üles ei tõsteta. Haurahu rikkumise eest on ette nähtud igas lepinguga ühinenud riigis kriminaalkaristus. Selleks, et lepinguga ühinenud riikidega läbirääkimisi alustada ja teha uuringuid, on vaja tõsiseid argumente.

Jaanus Karilaid küsis, et kui Eesti Vabariigil oleks soov parvlaev Estonia üles tõsta, siis millised on selleks õiguslikud võimalused?

Aaro Mõttus vastas, et ilma rahvusvahelist haurahu kokkulepet muutmata ei ole võimalik uurimistoiminguid parvlev Estonia juures läbi viia. Lepingus on üheselt kirjas, et parvlev Estoniat üles ei tõsteta. Lepingu muutmisprotsess on keeruline ja eeldab kõigi osapoolte nõusolekut. Lepingust ühepoolselt väljuda ei tundu samuti reaalne.

Katrin Andre sõnas, et Vabariigi Valitsus on käesolevat teemat analüüsimas ja Justiitsministeeriumi juurde on moodustatud vastav nõuandev komisjon, kus ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on osaline. Töörühm on alles loodud, tulemustest on vara rääkida, kuid uuritud on, mis on kirjas õigusaktides, mis laevaõnnetuste uurimist reguleerivad ja mida on varasemalt tehtud sarnastes olukordades. Eestis uurib laevaõnnetusi OhutusjuurdLuse Keskus, mille tegevus on reguleeritud meresõiduohutuse seadusega. Töörühm on leidnud, et OhutusjuurdLuse Keskusel puuduvad alused parvlev Estonia osas uurimise algatamiseks ja samuti ei ole võimalik taasavada rahvusvahelise komisjoni poolt 1995. aastal läbi viidud uurimist. OhutusjuurdLus Keskus saab taasavada vaid uurimisi, mis on läbiviidud OhutusjuurdLuse Keskuse enda poolt. Laevaõnnetuste uurimisel saab kasutada erinevaid meetodeid ja parvlaev Estonia vrakki on uuritud juba nii tuukrite kui ka allveerobotitega.

Jaanus Karilaid lausus, et majandus- ja taristuminister Taavi Aas on väitnud, et parvlev Estonia varki ülestõstmise maksumus oleks ligikaudu 70-100 miljonit eurot. J. Karilaid küsis, kas tegemist on hinnangulise suurusega või on seda kalkuleeritud?

Katrin Andre lausus, et majandus- ja taristuminister Taavi Aas on rääkinud hinnangulisest suurusest, kalkulatsioon pole. Lähiajaloo toimunud suurim vraki ülestõõtmine oli allveelaeva Kurski ülestõõtmine, mis toimus ligi 15 aastat tagasi ja selle maksumus oli 90 miljonit naela. Kõige hiljutisem laeva äravedu toimus Itaalia ranniku lähedal ja tegemist oli kruisilaev Costa Concordia äraveoga ning selle maksumus oli ajakirjanduse hinnangul miljard eurot. Laeva merest ülestõõtmine on kulukas tegevus.

Jaanus Karilaid küsis, kui suur oleks eelarve robotuuringute jaoks ja mis riikide esindajad võivad parvlaev Estonia vrakile sukelduda.

Katrin Ande vastas, et robotuuringute maksumus on ministeeriumi hinnangul väiksem, ca 5-20 miljoni eurot. Ministeerium ei ole turu-uuringut teinud ega hinnapakkumisi küsinud.

Valdo Randpere sõnas, et tema teada ootab parvlaev Estonia vraki juurde sukelduvaid isikuid kriminaalkaristus lepinguga ühinenud riikides, kuid sellest hoolimata võib riik alati rahvusvahelistest lepingutest ühepoolselt välja astuda. V. Randpere hinnangul on rahvusvahelise uurimiskomisjoni poolt raportis tehtud järeldused üldjoontes õiged ja parvalaev Estoniale sai saatuslikuks laeva halb seisukord ja juhtimisvead. Laev oli ka tehniliselt ebapädevalt ehitatud, samuti olid ilmastikutingimused äärmiselt ebasoodsad.

V. Randpere sõnas, et talle teadaolevalt moodustati juba järgmisel päeval pärast parvlaev Estonia hukku rahvusvaheline komisjon Rootsi Kuningriigi initsiatiivil. V. Randpere hinnangul soovisid Rootsi Kuningriik, Soome Vabariik ja Eesti Vabariik moodustada rahvusvahelise uurimiskomisjoni eelkõige sooviga pehmedada uurimiskomisjoni töö tulemusel valmivat raportit parvlaev Estonia huku kohta. Parvlaev Estoniat ei tõstetud merest üles, sest Rootsis kutsuti kokku eetikanõukogu, mis lähtus sellest, et suuremad kannatused tekivad neile, kes peaksid sukelduma ja hukkunuid välja tooma ja kõrvale jäeti hukkunute lähedaste kannatused. V. Randpere hinnangul ei olnud prioriteedid paigas. Rootsi ühiskond otsib üldjuhul konsensust ja eetikanõukogu suutis saavutada konsensuse vaid selles, et laeva

ei tõesteta üles ja laev tuleks betooniga katta. Betooniga katmiseni ei jõutud, kuna hukkunute lähedased olid antud plaani suhtes väga vastumeelsed.

Urve Tiidus lausus, et kollektiivses pöördumises on välja toodud, et ametlikus aruandes on mitmeid vasturääkivusi. U. Tiidus palus kollektiivse pöördumise allakirjutanute esindajal välja tuua kaks vasturääkivust, mis andsid ajendi kollektiivseks pöördumiseks.

Hando Tõnumaa vastas, et kollektiivse pöördumise tegemise üheks ajendiks oli see, et tunnistajate väited ei ühti, samuti on tunnistajaid, kes väidavad, et nende laevahukus väidetavalt uppunud pereliikmed on nendega aastaid hiljem ühendust võtnud. Mitmed H. Tõnumaale tuttavad laevanduse valdkonnas pädevad isikud on mitteametlikult öelnud, et ametikus raportis kirjeldatud tehnilised nüansid, mis laevahukuni viisid, ei ole reaalsuses võimalikud.

Kert Kingo küsis, kas on olnud sarnaseid juhtumeid, kus reisilaev upub ja seejärel otsustatakse laev betoneerida. K. Kingo küsis, kas vrakkide konserveerimine on tavapärane tegevus ja kas antud rahvusvaheline leping on maailmas ainulaadne? K. Kingo sõnas, et parvlaev Estonia huku asjaoludes puudub selgus ja õigusrahu. Ta soovis teada, mis oli parvlaev Estonia uppumises nii ainulaadset, et olukorda betoneerimisega lahendada sooviti?

Katrin Andre vastas, et kahjuks puudub Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil selle kohta informatsioon.

Valdo Randpere hinnangul lahendati olukord selliselt seetõttu, et keegi ei hakkaks vrakile sukelduma ja sealt leidud asju näiteks oksjonil müüma.

Uno Kakspeit sõnas, et Valdo Randpere poolt mainitud probleem on ka teiste uppunud laevadega.

Kerli Veski sõnas, et ministeeriumi töörühm alles otsib sarnaseid huarahu puudutavaid lepinguid, kuid hetkel ei ole midagi sarnast leitud. K. Veski märkis, et on laevu, mis on nii sügaval meres, et nad ei vaja täiendavat kaitset, näiteks Titanic on UNESCO kaitse all. Parvavev Estoniat puudutav leping võidi luua ka sõltuvalt kontekstist, sest Läänemeri ei ole sügav.

Anneli Ott lausus, et väide, et parvavev Estonia uurimise algatamiseks puuduvad piisavad alused, on kummastav, sest ühiskonna jaoks on siiani palju küsimusi, millele ametlikud protokollid vastuseid ei anna. Idee parvlaev Estonia betoneerida näitab, et tegemist võis olla sooviga rahva tähelepanu hajutada, kasutades selleks poliitilisi võtteid. A. Ott sõnas, et inimeste küsimusi, millele ametlikud protokollid vastuseid ei anna, naeruvääristatakse ja probleem seisneb selles, kas Eesti Vabariik soovib avalikustada seda, mis parvlaev Estoniaga tegelikult juhtus ja miks selline rahvusvaheline leping tegelikult loodi. Inimesed, kes olid laeva uppumise hetkel erinevates struktuurides tööl, on avaldanud palju arvamust laeva hukkumisega seoses ja need arvamused panevad kahtlema selles, mis on ainuõige tõde. A. Ott sõnas, et see, et tookord võttis olukorra juhtimise enda kätte Rootsi, ei tähenda, et see peabki nii jääma.

Jaanus Karilaid sõnas, et õiguskomisjoni lähteülesanne on rääkida õiguslikest võimalustest seoses parvlaev Estonia vraki ülestõstmisega. Riikidevahelisi kokkuleppeid ei tehta ilma põhjuseta ja kokkulepe on ratifitseeritud seaduseks 62 Riigikogu liikme poolthäälega. Selleks, et kokkulepet muuta, on vaja teha vastavad sammud ja on võimalik, et olemas on õiguslik

võimalus lepingust ühepoolset välja tulla. Kindel ei ole, millised saaksid sellisel juhul olema liitlассuhted Rootsi Kuningriigi ja Soome Vabariigiga. Tegemist on väga tundliku teemaga.

Tarmo Kruusimäe lausus, et võib tekkida olukord, kus merepõhja triivimise tulemusel muutuvad vraki koordinaadid ja sellest tulenevalt võib tekkida juriidiline olukord, mis annab võimaluse parvlaev Estoniat puudutav leping uuesti üle vaadata. T. Kruusimäe küsis, kas Justiitsministeerium on reageerinud Eesti Ekspressis avaldatud artikli peale, kus käsitleti parvlaev Estoniaga seotud vandenõuteooriaid? T. Kruusimäe lausus, et juhul, kui komisjonil on soovi parvlaev Estonia hukuga seotud teema kohta rohkem informatsiooni saada, siis selles valdkonnas on Jüri Luik pädevaks inimeseks.

Toomas Kivimägi sõnas, et tema hinnangul ei aitaks parvlaev Estonia vraki ülestõstmise kaasa kollektiivses pöördumises väljatoodud murede lahendamisele. Kollektiivses pöördumises väljatoodud argumendid, mis annaksid aluse parvalaeva Estonia vraki ülestõstmiseks, on pealiskaudsed, pole konkreetseid vastuseid küsimusi sõnastatud.

Hando Tõnumaa isiklik arvamus on, et on mingeid aspekte seoses parvlaev Estonia hukuga, mida rahva eest varjatakse ja parvlaev Estonia hukku ümbritseb liiga palju vastamata küsimusi. Kollektiivne pöördumine võis mõjuda kampaanialikuna, kuid see pälvis inimeste tähelepanu, mida oligi vaja.

Andrei Korobeiniku hinnangul on tehnoloogia aastate jooksul nii heaks muutunud, et usutavasti ei ole vaja vrakki üles tõsta selleks, et vastuseid saada. Selleks, et uurimisega edasi minna, on vaja aga riikide konsensust. A. Korobeinik küsis, millel põhineb Aaro Mõttuse väide, et sellest lepingust ei tundu reaalne Eestil ühepoolset välja astuda.

Aaro Mõttus sõnas, et antud küsimust tuleb veel põhjalikult uurida ja sellega tegelevad aktiivselt nii Justiitsministeerium kui ka Välisministeerium, kes uurivad antud lepingut, sellega seonduva rahvusvahelise õiguse tausta ja ka Rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni. Lepinguid on üldiselt kahesuguseid – on selliseid lepinguid, mis sisaldavad lepingu muutmise ja lõpetamise sätteid ja on selliseid lepinguid, kus need sätteid puuduvad. Käesolevas lepingus sellised sätteid puuduvad ja seega tuleb lähtuda üldistest õiguse põhimõtetest, mille kohaselt muudetakse või väljutakse sellistest lepingutest siis, kui teised osapooled on sellega nõus. Konventsioon annab aluseid, millistel juhtudel saab riik lepingust ühepoolset taganeda, kuid need alused on väga kitsad. Üheks aluseks, mis võiks anda õiguse lepingust taganeda, on asjaolude muutumine, kuid seda peab hindama ja seega on lepingu lõpetamine komplitseeritud.

Jaanus Karilaid küsis, kuidas toimub praktikas riigi lepingust taganemine, kuidas on võimalik teiste riikide poliitilist tahet antud küsimuses välja selgitada ja kas Vabariigi Valitsusel on selleks vaja parlamendi mandaati.

Kerli Veski sõnas, et konventsioonide puhul on riikidel võimalik ühepoolset nendega liituda ja neist ka ühepoolset välja astuda. Selleks, et teistelt lepingu osapoolteks olevatelt riikidelt arvamust küsida, ei ole parlamendi mandaati vaja. Olukorras, kus üks osapool soovib antud lepingust välja astuda teisi osapooli sellest teavitades, tekib küsimus, kuidas reageerivad teised riigid ja kas tekib soov uue kokkuleppe tegemiseks. Läbirääkimisi saab pidada valitsusasutuste tasemel ja kui uus kokkulepe on tekkinud selles osas, kas on soov lepingu muutmiseks või kas otsustatakse leping lõpetada, siis see otsus jõuab Riigikokku, sest tegemist on Riigikogu sõlmitud lepinguga.

Valdo Randpere lausus, et nõustub Estonia uurimiskomisjoni lõppraportis väljatoodud väidete ja ei näe põhjust vrakki üles tõsta, samas ei ole hea jätta küsimusi vastusteta. V. Randpere lausus, et rahvusvahelistes lepingutes on riik suverään ja seega võib riik lepingutest lahkuda ilma, et talle sanktsioone kohaldataks. Antud lepingust lahkumine ei ole otstarbekas, sest tekkida võivad küsimused lepingu algsete allkirjastajate vahel ja Eesti kodanikel võivad tekkida teises riikides antud teema tõttu ebameeldivused.

Jaanus Karilaid küsis, mis ajahetkeks peavad Vabariigi Valitsuse töörühmal valmis olema ettepanekud ja analüüsid.

Aaro Mõttus vastas, et Vabariigi Valitsus otsustas, et soovib saada vastavaid andmeid 2020. aasta märtsi lõpuks. Selle Vabariigi Valitsuse otsuse täitmiseks moodustas Justiitsminister käskkirjaga juhtrühma, kuhu kuuluvad Justiitsministeeriumi, Välisministeeriumi, Siseministeeriumi ning Majandus ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajad ja juhtrühm esitab Vabariigi Valitsusele oma seisukohad, kaasates eksperte asjaolude hindamiseks.

Jaanus Karilaid küsis, kas juhtrühm võtab ka ühendust Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi valitsusasutustega.

Kerli Veski sõnas, et Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi valitsusasutustega on võetud ühendust, et saada esmane tunnetus antud küsimuses, kuid ametlikke läbirääkimisi antud teemal ei ole olnud, sest veel puuduvad argumendid selleks, et läbirääkimisi alustada. Eestil on vaja selget positsiooni selles, millised küsimused vajavad vastuseid.

Valdo Randpere sõnas, et talle teadaolevalt said parvlaev Estonia vrakki ümbritsevad vandenõuteooriad (näiteks plahvatustest) tekkida seetõttu, et rahvusvahelise uurimiskomisjoni raportisse ei lisatud informatsiooni, et Helsingi Ülikooli seismoloogia instituut oli oma raportis parvlaev Estonia huku ööl välja toonud, et Läänemeres ei toimunud sellel ööl plahvatusi, maalihkeid ega muud ebatavalist. Rahvusvahelisel uurimiskomisjonil oli see informatsioon olemas, kuid sellel hetkel ei olnud keegi plahvatustest rääkinud ja ei peetud oluliseks seda informatsiooni raportisse lisada.

Hando Tõnumaa sõnas, et on tunnistajaid, kes siiski on öelnud, et kuulsid laeval plahvatust.

Kert Kingo küsis, kas lepingu osapoolteks olevate riikide valitsused olid saanud hukkunute pereliikmetelt mandaadi selleks, et sõlmida kokkulepe, mille kohaselt jäetakse hukkunute surnukehad merest välja toomata? K. Kingo sõnas, et tema teada ei ole hukkunute pereliikmetelt nõusolekut palutud ja seega on riikidevaheline kokkulepe sõlmitud valedel alustel.

Jaanus Karilaid sõnas, et parlament on rahva esindaja ja vormistab oma mandaati sellel alusel. J. Karilaid nentis, et tema teada ei ole hukkunute pereliikmete käest lepingu sõlmimisel luba küsitud.

Valdo Randpere märkis, et hukkunute lähedaste soovi arvestati siis, kui parvlaev Estoniat sooviti betoneerida ja betoneerimine jäi tänu sellele pooleli.

Uno Kakspeit küsis, miks hukkunuid ei toodud merest välja, kui Läänemerd väga sügavaks ei peeta.

Valdo Randpere vastas, et parvlaev Estonia hukkus septembri lõpus ja halbade ilmastikutingimuste tõttu ei oleks olnud võimalik hukkunuid merest välja tuua enne kevadet. V. Randpere sõnas, et talle teadaolevalt olid eksperdid öelnud, et surnukehad oleksid kevadel

merest välja tuues tundidega lagunenu. Eetikanõukogu lähtus sellest, et siis oleks surnukehade tuvastamine endaga kaasa toonud liiga tugevaid vaimseid katsumusi. Parvlaev Estonia hukkumise hetkeks ei olnud kusagil maailmas nii suurt laeva nii sügavalt üles tõstetud.

Jaanus Karilaid küsis, kuidas on hoitud kontakti hukkunute lähendastega.

Valdo Randpere vastas, et hukkunute lähedased on liikmeteks mitmetes organisatsioonides, kus nad on avaldanud oma seisukohti seoses sellega, mida riigid on teinud olukorra ja vastamata küsimuste lahendamiseks. V. Randpere sõnas, et on kuulnud, et organisatsioonid on suhelnud ka riikide valitsustega ja on hukkunute lähedasi, kes olevat saanud ka kompensatsiooni.

Jaanus Karilaid lausus, et justiitsministri käskkirjaga moodustatud juhtgrupp võiks võtta ühendust ka Valdo Randpere poolt mainitud organisatsioonidega ja kui nendel organisatsioonidel on soov vraki ülestõstmiseks, siis on võimalik, et seda saab tõlgendada uue asjaoluna, mis võib anda aluse riikidega läbirääkimiste alustamiseks.

Valdo Randpere küsis, kas parlament võiks pakkuda oma esindajat eelmainitud juhtgrupi juurde.

Linnar Liivamägi sõnas, et tavaliselt hoitakse seadusandlik võim ja täidesaatev võim lahus ja Riigikogul on võimalus järelevalvet töögrupi üle pidada tavapärase parlamentaarse kontrolli raames. Riigikogu komisjonidel on õigus kutsuda juhtgrupi eestvedaja komisjoni aru andma, kuid Riigikogu liikmed ei saa osaleda Justiitsministeeriumi kui valitsusasutuse moodustatud töögrupi praktilises töös.

Jaanus Karilaid luges ette õiguskomisjoni otsuse projekti. Arutelu tulemusena peab õiguskomisjon tegema kollektiivse pöördumise kohta otsuse ja õiguskomisjon on seisukohal, et kehtivas õiguskorras puuduvad Eesti Vabariigil õiguslikud võimalused parvlaev Estonia katastroofipaigal sukeldumiseks, samuti vrakiga seotud uurimistöödeks või mistahes muudeks ühepoolseteks tegevusteks, mis ei ole seotud haurahu kaitsmisega. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punki 4 alusel otsustab õiguskomisjon edastada Vabariigi Valitsusele kollektiivses pöördumises esitatud ettepaneku seisukoha kujundamiseks ja pöördumisele vastamiseks, arvestades, et Vabariigi Valitsus on selle küsimusega tegelemiseks moodustanud valdkonnaspetsialistidest koosneva komisjoni. Kollektiivsest pöördumisest ajendatult palub õiguskomisjon Vabariigi Valitsusel ühtlasi kaaluda, kas tänastes tingimustes riikidevahelisi suhteid, samuti ka avalikku arvamust ning parvlaev Estonia hukuga seoses tänaseni üheselt selgete vastusteta küsimusi silmas pidades oleks kohane ja vajalik algatada Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigiga riikidevahelised kõnelused 23.02.1995. aastal vastuvõetud ja kehtiva Eesti Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi vahelise kokkuleppe parvlaev Estonia kohta muutmiseks nii, et kokkuleppe osapooled annaksid loa veealuste uuringute läbiviimiseks või soostuksid kokkuleppe (artikkel 3) tühistamisega ning vraki ülestõstmisega.

Andrei Korobeinik lausus, et riik võib siiski lepingust ühepoolset välja astuda. Nendele, kes seejärel parvlaev Estonia vrakki uurima lähevad kohalduvad teistes riikides küll sanktsioonid, kuid see ei ole aluseks, miks riik ei võiks lepingust välja astuda.

Valdo Randpere sõnas, et tema hinnangul ei ole vastuseta küsimusi ja on vaid vandenõuteooriad.

Linnar Liivamägi sõnas, et üks vastamata küsimus on näiteks, miks uppus laev lõppraportis kirjeldatud asjaoludel nii kiiresti? Kui laeva pääses vesi vaid visiiri ärakukkumise tulemusel avanenud vöörirambi kaudu, siis sellisel juhul ei oleks erinevatel hinnangutel laev saanud uppuda lõppraportis kirjeldatud viisil ega nii kiiresti nagu teatakse, et laev tegelikult põhja läks. Seega, kas laevakerel on lisaks visiiri puudumisele ja vöörirambi vigastustele ka teisi vigastusi? Parlament ja komisjonid saavad tegeleda vaid küsimustele vastuste otsimisega, mitte vandenõuteooriatega.

Jaanus Karilaid sõnas, et vastamata on ka küsimus, kas analoogseid lepinguid on veel tehtud, miks oli antud lepingu tegemiseks nii tugev motiiv ja kuidas olukorrale antud lahendus saadi.

Valdo Randpere sõnas, et nendele küsimustele ei saa vastust laeva vrakki üles tõstes. Vastused saab vaid siis, kui suheldakse teiste lepingu osapoolteks olevate riikidega ja küsitakse nende käest küsimusi.

Kert Kingo lausus, et ei saa välistada, et vastused saabuvad just siis, kui laeva vrakk üles tõstetakse.

Tarmo Kruusimäe sõnas, et tal puudub fraktsiooni-poolne mandaat otsustamiseks antud küsimuse üle. T. Kruusimäe küsis, miks on vaja kollektiivse pöördumise ärakuulamise tulemusel teha nii konkreetseid tegevusi.

Linnar Liivamägi sõnas, et Riigikogu töö- ja kodukorra seadusest tulenevalt peab komisjon kollektiivse pöördumise puhul vastu võtma otsuse. RKKTS § 152¹³ sätestab, et komisjon võib pöördumist menetledes otsustada algatada eelnõu või olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu; korraldada avalik istung; edastada ettepanek pädevale institutsioonile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks; edastada ettepanek Vabariigi Valitsusele seisukoha kujundamiseks ja pöördumisele vastamiseks, kujundatud seisukohast teavitatakse ka komisjoni; esitatud ettepanek tagasi lükata või lahendada pöördumises püstitatud probleem muul viisil. Juhul, kui komisjon ei soovi käesoleval istungil otsust veel vastu võtta, on võimalik otsustamist edasi lükata, et liikmed saaks fraktsioonis teemat arutada.

Valdo Randpere soovis, et otsustamine lükkuks edasi, et Reformierakonna fraktsioonil oleks võimalik otsus kujundada.

Jaanus Karilaid sõnas, et õiguskomisjoni otsuse projektis otsustati võtta aluseks RKKTS § 152¹³ p 4, mis on konkreetne ja annab võimaluse otsida lahendusi. J. Karilaid lausus, et õiguskomisjoni otsuse projekt, mida fraktsioonis arutada, on komisjoni liikmetel olemas ja otsuse kujundatakse järgmisel nädalal.

Otsustati:

1.1. Jätkata arutelu komisjonis (konsensus: Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Valdo Randpere, Urve Tiidus).

(allkirjastatud digitaalselt)
Jaanus Karilaid
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Gretchen-Annette Mägi
protokollija